

[Rosing]

verden i tale, når det drejer sig om at fjerne den åbenlyse og den skjulte undertrykkelse af verdens første folk.

Jeg var til stede, da alverdens politiske ledere tidligere i dette efterår dag efter dag talte til FN's 48. generalforsamling. Den eneste, jeg hørte tale om oprindelige folk og deres krav på ligeværdig behandling, var den danske udenrigsminister. Dette ser jeg som et naturligt tegn på, at Danmark ikke kun i ord, men også i handling, ønsker at understrege sin klare positive holdning i forhold til oprindelige folk og derigennem påvirke andre lande til at gøre deres holdning op.

Det er mit håb, at det signal, der ved FN's generalforsamling blev afsendt af den danske regering til de mange nationer, der var til stede, og de mange mennesker, der udgør verdens oprindelige folk, vil blive understreget ved denne debat.

Besvarelse

Ministeren for udviklingsbistand (Helle Degn):

Da Rigoberta Menchu sidste år fik Nobels fredspris, sagde hun, at den først og fremmest ville tjene til at nedbryde den mur af tavshed, som omgav de oprindelige folks vilkår i Guatemala og andre steder. Og hun har ret. Nobels fredspris har sammen med beslutningen om at gøre 1993 til FN's internationale år for oprindelige folk sat de oprindelige folk på den internationale dagsorden, og det var – kunne man også tilføje – på høje tid.

FN har proklameret 1993 som internationalt år for verdens oprindelige folk, men hvem er »oprindelige folk«? Der er en række kendetegn, som karakteriserer oprindelige folk. Et af de vigtigste er, at de næsten altid nedstammer fra folk, der boede i landet før alle andre.

Et andet kendetegn er deres nære forhold til naturen. Lidt forenklet kan man sige, at de lever med naturen og ikke som den industrialiserede del af verden, der lever af naturen.

Et tredje kendetegn er, at de oprindelige folk ofte er marginaliseret politisk og økonomisk. De oprindelige folk tæller omkring 300 millioner mennesker fra mere end 70 lande. De bor i områder, der strækker sig fra de arktiske områder i nord til Amazonlandet i syd og fra Amerika i vest til Australien i øst. De udgør ca. 5 pct. af verdens befolkning og hører ofte til blandt de dårligst stillede i de samfund, de lever i.

De oprindelige folk er udsat for mange former for undertrykkelse. I 1960'erne og i 1970'erne blev mange indianerstammer udryddet i Amazonlandet. Selv i dag udsættes indfødte folk for de groveste overgreb, massakrer, væbnede overfald, voldtægt.

Vi kan ikke, og vi vil ikke stiltiende være vidne til, at hele folkeslag forfølges og udslettes.

Sidste år var 500-året for Christopher Columbus' ankomst til Amerika – en begivenhed, der blev indledningen til talrige folkegruppers århundredlange kamp for overlevelse. At FN har proklameret 1993 som internationalt år for verdens oprindelige folk, er således ingen tilfældighed.

FN har sat sig som mål for det internationale år at skabe øget opmærksomhed om oprindelige folks vilkår og at styrke det globale samarbejde med henblik på at løse de problemer, som oprindelige folk står over for. Et vigtigt led i denne målsætning er ønsket om, at de oprindelige folk inddrages i planlægningen og gennemførelsen af de projekter, der vedrører dem. Dette er kommet til udtryk i det tema, der er valgt for året, og som er »Oprindelige folk, et nyt fællesskab«.

FN-året blev indviet ved en højtidelighed i FN's generalforsamling den 10. december 1992. Landsstyreformand Lars Emil Johansen talte ved denne lejlighed ikke blot som repræsentant for det grønlandske hjemmestyre, men også som repræsentant for Sammenslutningen af Inuit i Grønland, Canada, USA og Rusland.

Danmark har jo helt særlige forudsætninger, når det gælder spørgsmålet om de oprindelige folks rettigheder. Sammen med Grønland har vi opbygget en erfaring og ekspertise i udviklingen af et samarbejde om varetagelsen af forskellige folks interesser inden for rammerne af et større nationalt fællesskab.

Vi må imidlertid gøre os klart, at forholdene for oprindelige folk er meget forskellige i de enkelte dele af verden, herunder de politiske og de økonomiske rammer, som disse folk lever under. Det er derfor næppe muligt at skabe ensartede løsninger for inuitsamfundene i de nordligste egne af verden og de indianske samfund i Sydamerika, for samerne i de nordiske lande og for stammefolkene i Afrika og det fjerne Østen.